

Eduskunta
Valtiovarainvaliokunnan liikennejaosto

HE 146/2020 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2021

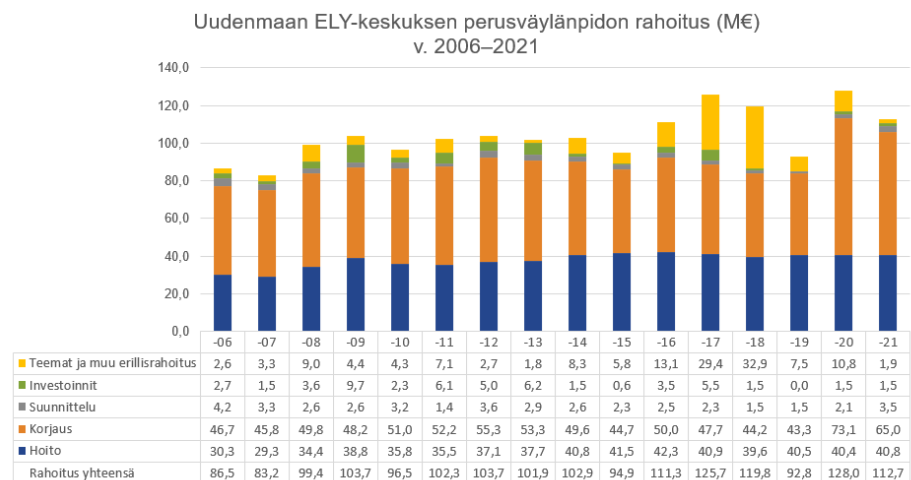
Uudenmaan ELY-keskuksen asiantuntijalausunto talousarvioesityksestä vuodelle 2021

Väyläverkon kehittämis- ja kunnossapitohankkeet alueiden näkökulmasta sekä rahoituksen riittävyys

Uudenmaan ELY-keskus kiittää mahdollisuudesta tulla kuulluksi vuoden 2021 talousarviota koskevassa asiassa.

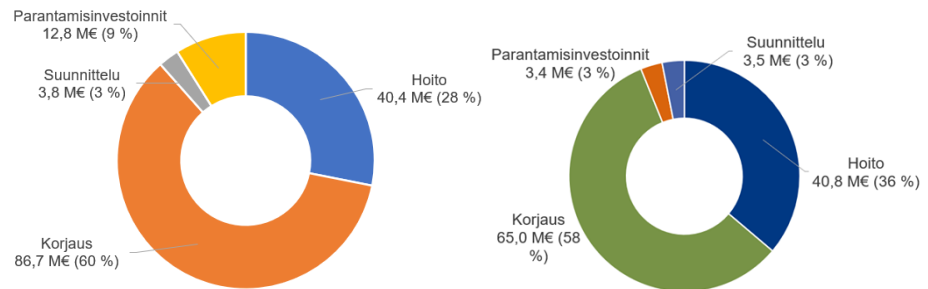
Uudenmaan ELY-keskus vastaa tienpidosta Uudenmaan, Kanta-Hämeen ja Päijät-Hämeen maakunnissa. Näiden kolmen maakunnan alueella asuu kaksi miljoonaa ihmistä. Alueen tieverkon pituus on noin 12 % koko maan tiestöstä, mutta siellä syntyy kolmannes koko maan liikennesuoritteesta. Myös raskaan liikenteen osuus on alueella poikkeuksellisen suuri, noin neljäsosa koko maan kuljetussuoritteesta. Alueella on valtaosa Suomen elinkeinoelämän toimijoista ja paljon valtakunnallista logistiikkaa. Vaikka kokonaisuutena katsoen toimialuetta kuvaakin kasvu ja kehitys, ovat alueiden väliset erot suuria. Saavutettavuuden varmistaminen koko verkolla on tärkeää.

Kuvassa 1 on esitetty Uudenmaan ELY-keskuksen toimialueelle kohdistettu perusväylänpidon rahoitus vuosina 2006–2021.

Kuva 1. Uudenmaan ELY-keskuksen perusväylänpidon perusrahoituksen kehitys 2006–2021.

Kuvassa 2 on esitetty Uudenmaan ELY-keskuksen vuoden 2020 perusväylänpidon kokonaisrahoituksen (143,7 M€) jakautuminen tuotteittain ja vastaava suunniteltu jakautuminen lisätalousarvion 2021 rahoituksella (112,9 M€). Rahoitustason lasku näkyy eniten korjaukseen ja liikenneväylien parantamiseen kohdistettavan rahoituksen pienentymisenä.

Kuva 2. Vasemmalla Uudenmaan ELY-keskuksen perusväylänpidon kokonaisrahoitus vuonna 2020 lisämyöntöineen (yht. 143,7 M€) ja oikealla TAE 2021 esitys (yht. 112,9 M€).

Perusväylänpidon rahoitus parani huomattavasti vuonna 2020 erityisesti perusväylänpitoon tehdyn tasokorotuksen ansiosta. Maanteiden päällystysmäärät ovat lisääntyneet toimialueellamme 70 % ja myös jalankulun ja pyöräilyn väylien päällysteisiin on voitu kohdistaa rahoitusta. Päällystäminen kohdistuu maanteilla pääosin vilkkaimmalle tieverkolle, mikä johtaa siihen, että alemman tieverkon kunto ei parane siinä määrin kuin tienkäyttäjät odottavat. Asiakaspalautteen määrä alemman tieverkon kuntoa koskien on jatkuvasti kasvanut.

Huonokuntoisten siltojen lukumäärää on voitu pienentää, joskin yhä suurempi määrä noin 30–40-vuotiaita siltoja on tulossa peruskorjausikään. Uudenmaan erityispiirteinä ovat kalliisti korjattava tievauriokohteet, joiden korjaaminen edellyttää erillisrahoitusta. Ongelman taustalla on usein pehmeikkökohtien vanhat puupaaluperutukset, jotka ovat tulleet elinkaarensa päähän. Kolme tärkeintä tievauriokohdetta keskeisillä pääväylillä ovat:

- Kt 50 Kehä III Espoonkartanon kohdalla, 15 M€
- Kt 51 Hamossenin kohdalla, 3 M€
- Vt 7 Granvikin sillan itäpuolella, 4 M€

Parantamishankkeisiin on perusrahoitusta käytettävissä lähinnä vain suunnitelmavalmiuden ylläpitoon ja pieniin liikenneturvallisuutta ja joukkoliikennettä tukeviin kohteisiin. Uudet jalankulun ja pyöräilyn väylät sekä liittymien parannukset toteutetaan tyypillisesti yhteisrahoitteisina kuntien kanssa. Kuntatalouden kiristymisen pandemiatilanteen vuoksi voi osaltaan vähentää tällaisten hankkeiden toteutumista. Tarpeellisia jalankulun ja pyöräilyn väyliä sekä liittymien parantamiskohteita on kuitenkin listattuna useita kymmeniä ja vain murto-osa niistä voidaan nykyisellä rahoitustasolla toteuttaa.

28.10.2020

Vuonna 2019 eduskunnan erikseen nimeämiä ja rahoittamia perusväylänpidon hankkeita (nk. 138-lista ja jakovarahankkeet) on käynnissä ja käynnistetään vielä vuoden 2021 aikana. MAL-seuduilla (Helsingin seutu ja Lahden seutu) sovitaan parhaillaan MAL-rahoituksella käynnistettäviä parantamiskohteita vuoteen 2023 saakka. Lisäksi elvytyshankkeena käynnistettiin kesällä 2020 Lepin liittymän parantaminen vt 25:llä (3 M€).

Edellä kuvatut perusväylänpidon tarpeet huomioon ottaen ELY-keskus näkee talousarviossa 2021 esitetyn 300 M€:n tasokorotuksen perusväylänpitoon erittäin tärkeänä ja sen varmistamisen myös tulevina vuosina.

Lisätalousarvio vuodelle 2021 ei nimeä uusia kehittämishankkeita Uudenmaan ELY-keskuksen alueelle. Vuonna 2020 päätettyjä tiehankkeita ovat Kehä III:n parantaminen välillä Askisto-Vantaankoski-Pakkala (30 M€) ja Vt 4 Hartola – Oravakivensalmi (26 M€). Kehittämishankkeista toteuttamista odottavat tulevina vuosina mm. vt 12 Uusikylä - Tillola (128 M€) ja vt 25 Hanko-Mäntsälä (84 M€).

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt Yksikön päällikkö Timo Karhumäki ja ratkaissut Johtaja Päivi Nuutinen.

Jakelu

UUD ELY L JORY

Tämä asiakirja KEHA/8459/2020 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KEHA/8459/2020 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Karhumäki Timo 28.10.2020 07:25

Hyväksyjä Nuutinen Päivi 28.10.2020 12:05